

2017-12-14

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag 2017/18:FiU31

Bilaga 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har granskat kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), förordning (EU) nr 345/2013 om europeiska riskkapitalfonder, förordning (EU) nr 346/2013 om europeiska fonder för socialt företagande, förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 2015/760 om europeiska långsiktiga investeringsfonder, förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad (KOM(2017) 536).

Riksdagen är positiv till att det görs en översyn av Esa-myndigheterna och att arbetet fortsätter med att få väl fungerande kapitalmarknader inom EU. Riksdagen instämmer med kommissionen i att det är viktigt att öka integrationen och integriteten på finansmarknaden och att värna om den finansiella stabiliteten genom att stärka systemet för finansiell tillsyn. Kommissionens ändringsförslag innehåller dock bestämmelser som riskerar att få till följd att ansvarsförhållandena mellan vad som ska ligga på EU-nivå respektive nationell nivå blir otydliga. Förslaget kan leda till att tillsynen blir mindre effektiv, mindre förutsägbar och sämre anpassad till nationella förhållanden. Riksdagen anser att målsättningen med förslaget i dessa delar i tillräcklig utsträckning kan uppnås genom att åtgärder vidtas

på medlemsstatsnivå. Alternativt kan mindre ingripande åtgärder som i tillräckligt hög grad leder till det eftersträvade målet vidtas på EU-nivå.

Kommissionens förslag innebär att de tre Esa-myndigheterna ska få utökade befogenheter och fler uppdrag. Till stor del är detta kopplat till den ökade direkta tillsyn som föreslås överföras till Esa-myndigheterna. Framför allt föreslås Esma få nya tillsynsuppgifter, bl.a. i fråga om prospekt och tre kategorier av fonder. Förslaget innehåller också nya uppgifter för Esa-myndigheterna att koordinera och likrikta de nationella tillsynsmyndigheternas tillsynsarbete, bl.a. genom strategiska tillsynsplaner. Enligt riksdagens bedömning går förslaget för långt när det gäller reglerna om prospekt, vissa typer av fonder och strategiska tillsynsplaner och strider därmed mot subsidiaritetsprincipen.

Prospekt

Riksdagen anser att kommissionens förslag verkar vila på en presumtion om att prospekt som är utgivna av specialiserade emittenter per definition är komplexa. Förslaget kan medföra att prospekt som varken är gränsöverskridande eller komplexa blir föremål för centraliserad tillsyn, vilket inte skulle tillföra det mervärde som kommissionen anger som ett skäl till förslaget. Den ökade mängd ärenden som skulle föras över till Esma innebär också en högre belastning på Esma. Risker är därmed stora att handläggningstiderna för granskningsärendena blir längre än om granskningen skulle ligga kvar på nationell nivå. Kostnaderna för att översätta prospekt till olika språk kommer också att öka.

Vissa typer av fonder

Att Esma föreslås få ansvar för direkttillsyn över vissa typer av fonder och ansvar för att se till att förvaltarna följer nationell rätt väcker betänkligheter hos riksdagen. Som regel är nationella myndigheter bäst lämpade att tillämpa den egna rättsordningen. Att en europeisk myndighet skulle ansvara för att svenska rättssubjekt följer svensk lagstiftning framstår som ineffektivt förutom att det uppkommer oklarheter i ansvarsfördelningen för tillsynen mellan Esma och de nationella myndigheterna. Det finns också en risk för att de nationella tillsynsmyndigheterna utarmas på kompetens om alltför många ärenden flyttas till Esma. Dessutom kan den tillsynspraxis som kommer att utvecklas på Esma komma att bli mindre anpassad till den lokala marknadens behov.

Strategiska tillsynsplaner

Riksdagen bedömer att förslaget om strategiska tillsynsplaner kan medföra svårigheter för medlemsstaterna att själva anpassa sitt tillsynsarbete efter sina egna förutsättningar och behov. De gemensamma mål som ska anges i tillsynsplanerna riskerar att antingen bli för allmänt hållna för att passa alla medlemsstater, eller vara mindre relevanta för en del medlemsstater och därför inte tillföra något mervärde jämfört med den nuvarande ordningen. Arbetet med planerna kommer också att medföra en stor administrativ börda för de svenska myndigheter som berörs. Riksdagen menar att en koordinering av de nationella tillsynsmyndigheterna i stället kan genomföras på ett mindre ingripande sätt utan att man riskerar att få en bristande konvergens i tillsynspraxis eller tillämpningen av unionsrätten. Exempelvis kan Esa-myndigheterna med stöd av nuvarande mandat öka sitt fokus på att ge bättre, generellt tillämpliga rekommendationer och råd för tillsynsarbetet.